

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Δ/ΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Λέκκα 23-25, Αθήνα,

Ταχ. Κώδικας: 105 62

Πληροφορίες: Χ. Γεωργιάδου

Email: c.georgiadou@minfin.gr

Τηλέφωνο: 2103258187

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Κοινοποίηση:
Γραφείο Υπουργού

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 4222/30.03.2026 (56265 ΕΞ 2026/07-04-2026)»

Σε απάντηση της Ερώτησης με αριθμ. πρωτ. 4222/30.03.2026, με θέμα: «Εθνικός σχεδιασμός ανθεκτικότητας οικονομικών συναλλαγών και θεσμική διασφάλιση χρήσης μετρητών τόσο σε συνθήκες διακοπής ψηφιακών υποδομών όσο και σε ομαλές συνθήκες», σας γνωρίζουμε τα κάτωθι, στο μέτρο της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους:

Όπως αναφέρθηκε και στη σχετική Επίκαιρη ερώτηση Βουλής με αριθμ. πρωτ. 647/09.03.2026 (39780 ΕΞ 2026/09.03.2026), η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των χρηματοοικονομικών υποδομών και των συστημάτων πληρωμών αποτελεί βασική και διαρκή προτεραιότητα. Προς τον σκοπό αυτό, με τον ν. 5193/2025 θεσπίστηκαν οι εθνικές ρυθμίσεις για τη συμπλήρωση και εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (DORA), οι οποίες αποβλέπουν στην ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρησιακής ανθεκτικότητας του χρηματοοικονομικού τομέα.

Το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο εστιάζει ιδίως στην πρόληψη, αντιμετώπιση και αποτελεσματική διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που απορρέουν από σοβαρά περιστατικά Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ή από διαταραχές στη λειτουργία κρίσιμων χρηματοοικονομικών και υποδομών πληρωμών.

Με τον νόμο ορίζονται ως αρμόδιες εποπτικές αρχές η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με εξουσίες λήψης διοικητικών μέτρων και επιβολής κυρώσεων. Παράλληλα, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εποπτευόμενων οντοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων πλαισίων διαχείρισης κινδύνων, σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας και διαδικασιών άμεσης απόκρισης σε συμβάντα υψηλής σοβαρότητας. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η επιχειρησιακή συνέχεια των κρίσιμων χρηματοπιστωτικών λειτουργιών ακόμη και υπό συνθήκες συστημικής κρίσης ή έκτακτης ανάγκης, σε πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις του Κανονισμού DORA.

Επισημαίνουμε ότι στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις ανάπτυξης και εφαρμογής κατάλληλων πλαισίων διαχείρισης κινδύνων και επιχειρησιακής συνέχειας. Στα εν λόγω πλαίσια ενσωματώνονται ρητώς οι κίνδυνοι που σχετίζονται με φυσικές καταστροφές, τεχνολογικές αστοχίες και διαταραχές ψηφιακών υποδομών, με σκοπό τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της συνέχειας των συναλλαγών προς όφελος της οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου (ΠΕΕ).

Στο πλαίσιο της διασφάλισης επάρκειας μετρητών και συνέχειας των συναλλαγών σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, σημειώνουμε τα εξής:

Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά διαρκώς για τον ομαλό και απρόσκοπτο εφοδιασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ολόκληρη την επικράτεια με τις αναγκαίες ποσότητες τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ, μέσω του δικτύου της. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται συστηματική παρακολούθηση της νομισματικής κυκλοφορίας και εγκαίρως καλύπτεται η ζήτηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, διασφαλίζοντας τη συνέχεια των οικονομικών συναλλαγών και την ομαλή λειτουργία της αγοράς, ακόμη και υπό συνθήκες αυξημένης ή έκτακτης ζήτησης μετρητών.

Για τον σκοπό αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος εφαρμόζει διαδικασίες επιχειρησιακής ετοιμότητας και μέτρα αντιμετώπισης κρίσεων, τα οποία βασίζονται σε συστηματική αξιολόγηση κινδύνων και σε μελέτες εναλλακτικών σεναρίων (risk assessment και stress scenarios). Οι διαδικασίες αυτές έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία σε προηγούμενες περιστάσεις και επικαιροποιούνται σε τακτική βάση. Εφόσον απαιτηθεί, ενεργοποιούνται οι προβλεπόμενοι μηχανισμοί συντονισμού και συνδρομής με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή άλλες Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες, στο πλαίσιο των υφιστάμενων σχεδίων διαχείρισης κρίσεων του Ευρωσυστήματος.

Περαιτέρω, για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της νομισματικής κυκλοφορίας, διενεργούνται έλεγχοι σχετικά με τη διαχείριση, τη γνησιότητα και την ποιότητα των τραπεζογραμματίων που τίθενται σε κυκλοφορία, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (ιδίως ΠΣΝΠ 77/2010). Παράλληλα, διασφαλίζεται πλήρης συμμόρφωση με τα εφαρμοστέα πλαίσια διαχείρισης κινδύνων του Ευρωσυστήματος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη και αντιμετώπιση λειτουργικών κινδύνων που απορρέουν από φυσικές καταστροφές, διαταραχές στη λειτουργία ψηφιακών και τεχνολογικών υποδομών, καθώς και κυβερνοαπειλές, με στόχο τη διασφάλιση της ομαλής συνέχισης των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών λειτουργιών.

Σε ότι αφορά στη κατοχύρωση και προστασία της χρήσης των μετρητών αναφέρουμε τα παρακάτω:

Αναφορικά με τη χρήση των μετρητών στις συναλλαγές, επισημαίνεται ότι εντός της ζώνης του ευρώ τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ έχουν καθεστώς νόμιμου χρήματος, σύμφωνα με το άρθρο 128 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Κανονισμό (ΕΚ) 974/1998.

Σύμφωνα με τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Μαρτίου 2010 (2010/191/ΕΕ), όπως αυτή επιβεβαιώθηκε και με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιανουάριο του 2021, το καθεστώς του νόμιμου χρήματος συνεπάγεται, κατ' αρχήν,

την υποχρέωση αποδοχής των μετρητών στις συναλλαγές. Τυχόν περιορισμοί επιτρέπονται μόνον εφόσον είναι αναλογικοί και δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Περαιτέρω, στις 28 Ιουνίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε του νομοθετικού πακέτου για το ψηφιακό ευρώ (Single Currency Package) στις διαπραγματεύσεις και τις σχετικές διαβουλεύσεις του οποίου συμμετείχαν ενεργά η υπηρεσία μας και η Τράπεζα της Ελλάδος, συμβάλλοντας στην προσαρμογή του στις ανάγκες της χώρας. Στο νομοθετικό αυτό πακέτο περιλαμβάνεται η πρόταση Κανονισμού σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων σε ευρώ (Legal Tender of Cash Regulation – LTCR, με σκοπό την αποσαφήνιση των κανόνων υποχρεωτικής αποδοχής των μετρητών, των ενδεχόμενων εξαιρέσεων και των υποχρεώσεων των κρατών μελών να διασφαλίζουν την ευρεία αποδοχή και την ουσιαστική προσβασιμότητα των μετρητών.

Επιπλέον, η θέσπιση του Κανονισμού για το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων σε ευρώ (Legal Tender of Cash Regulation – LTCR) συμβάλλει ουσιαστικά στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διασφαλίζοντας ότι τα μετρητά —ως η μόνη μορφή χρήματος με καθολική νομική ισχύ για την εξόφληση των υποχρεώσεων πληρωμής— παραμένουν επαρκώς διαθέσιμα, εύκολα προσβάσιμα και υποχρεωτικώς αποδεκτά, ακόμη και σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, κατά τις οποίες ενδέχεται να εκδηλωθούν σοβαρές δυσλειτουργίες ή διακοπές στα ηλεκτρονικά συστήματα πληρωμών.

Κατά συνέπεια, η χρήση των μετρητών είναι ήδη και θα παραμείνει θεσμικά κατοχυρωμένη, αποτελώντας κρίσιμο μέσο διασφάλισης της συνέχειας των συναλλαγών, ιδίως σε περιπτώσεις διαταραχής ή μη διαθεσιμότητας ψηφιακών μέσων πληρωμής.

Επιπροσθέτως, η Υπηρεσία μας συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες και διαπραγματεύσεις για την υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ (Regulation on the establishment of the digital euro). Η σχετική πρωτοβουλία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον εκσυγχρονισμό των μέσων πληρωμών και τη διασφάλιση της συνεχούς πρόσβασης του κοινού σε δημόσιο χρήμα και σε ψηφιακή μορφή.

Στον υπό διαμόρφωση Κανονισμό προβλέπονται ειδικά μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της συνέχειας των οικονομικών συναλλαγών και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πληρωμών σε ψηφιακό ευρώ, ιδίως σε εξαιρετικές περιστάσεις, όπως φυσικές καταστροφές, σοβαρά περιστατικά κυβερνοασφάλειας ή άλλα γεγονότα υψηλού συστημικού αντίκτυπου. Τα μέτρα αυτά αποβλέπουν στη διασφάλιση της απρόσκοπτης χρήσης του ψηφιακού ευρώ ακόμη και σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ενεργοποίηση διαδικασιών έκτακτης ανάγκης και τη διατήρηση της συνέχειας στη διανομή και λειτουργία του ψηφιακού ευρώ.

Παράλληλα, η Δ/νση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 σχετικά με την ανθεκτικότητα κρίσιμων οντοτήτων όπως π.χ. στον τομέα του τραπεζικού κλάδου και των χρηματοπιστωτικών αγορών. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συνεργάζεται με τα συναρμόδια υπουργεία και αρμόδιους φορείς, μεταξύ των οποίων και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, με στόχο την ενίσχυση της προστασίας και της επιχειρησιακής συνέχειας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών που συνδέονται με τη λειτουργία της οικονομίας και των συστημάτων πληρωμών. Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν τόσο στη μείωση των ευπαθειών και στην ενίσχυση της φυσικής

ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για την οικονομία και την κοινωνία, όσο και στην αύξηση της συνολικής ανθεκτικότητάς τους έναντι ενδεχόμενων κινδύνων.

Επίσης, η Δ/ση Χρηματοοικονομικής πολιτικής σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος, συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις για την νομοθετική δέσμη για τη διαχείριση κρίσεων και την ασφάλιση καταθέσεων (Crisis Management and Deposit Insurance - CMDI), το οποίο περιλαμβάνει: α) την αναθεώρηση της Οδηγίας για τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων (DGSD2), β) την επικαιροποίηση του πλαισίου εξυγίανσης τραπεζών (BRRD3) και γ) την τροποποίηση του Κανονισμού για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRMR)

Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή της προστασίας των καταθέσεων, η χρήση των σχετικών πόρων, η διασυννοριακή συνεργασία και η διαφάνεια, καθώς και τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, και οι προϋποθέσεις εξυγίανσης και χρηματοδότησης δράσεων θα ενισχύσουν τα θεμέλια του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος το οποίο αποτελεί σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της ανθεκτικότητας και της αξιοπιστίας του. Το αναθεωρημένο πλαίσιο ενισχύει τα εργαλεία διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων, ιδίως για μικρότερες και μεσαίες τράπεζες και βελτιώνει την προστασία των καταθετών.

Ως εκ τούτου με τον ν. 5193/2025 και τους σχετικούς κανονισμούς έχει θεσμοθετηθεί και εφαρμόζεται ένα πλαίσιο ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των χρηματοοικονομικών υποδομών και των συστημάτων πληρωμών. Επιπρόσθετα, η διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των μετρητών, οι προβλέψεις συνέχειας των οικονομικών συναλλαγών και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των πληρωμών σε ψηφιακό ευρώ σε εξαιρετικές περιστάσεις, καθώς και η ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων συγκροτούν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που θωρακίζει τη σταθερότητα, την αξιοπιστία και τη λειτουργικότητα της οικονομίας προς όφελος των πολιτών και της κοινωνίας στο σύνολό της. Μέσω ενός συνεκτικού πλέγματος εθνικών και ενωσιακών ρυθμίσεων, μέτρων εποπτείας, συντονισμένων δράσεων, και συνεργασίας των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων διασφαλίζεται η ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η επιχειρησιακή συνέχεια των κρίσιμων υποδομών και η απρόσκοπτη διενέργεια των οικονομικών συναλλαγών, τόσο σε κανονικές συνθήκες όσο και σε περιόδους κρίσης ή έκτακτης ανάγκης.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Θεώνη Αλαμπάση

Εσωτερική Διανομή:

- Δ/ση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής
- Τμήμα Γ'